

Silvija Tretjakova

“Bibliotēkas bez robežām: virzība uz globālu saprašanos”: Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas 74.ģenerālkonference 2008.gada 10.–14. augustā Kvebekā

Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (*International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA*) 74.ģenerālkonference 2008. gada 10.–14. augustā notika Kanādas franciskās daļas sirdī — Kvebekā.

Kvebeka tiek dēvēta par Ziemeļamerikas dārgumu. Tā ir vecākā Kanādas pilsēta, kas dibināta 1608. gadā majestātiskās Svētā Lavrensa upes krastā un vasarā svinēja savu četrsimtgadi. Neparastā klinšainā reljefā izvietotā pilsēta ir iekļauta Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO*) pasaules kultūras mantojuma sarakstā un ar savu romantisko šarmu, šaurajām, nereti stāvajām ieliņām, viesmīlīgajiem cilvēkiem, respektu pret vēstures notikumiem piesaista tūkstošiem ceļotāju, kuru sirdis tiek savaldzinātas uz mūžu.

Pilsētas konferenču centrs, kurā uz nedēļu mājvietu sev rada pasaules lielākais bibliotekāru forums, atklāts 1996.gadā. Tas atrodas netālu no Parlamenta pakalna un ir iekļauts lielākā viesnīcu un tirdzniecības kompleksā. Grandiozā centra stiklotā siena simbolizē

atvērtību pasaulei, bet četru bronzas vilku skulptūra ieejas priekšā, ko veidojis slavenais kanādietis Lisjēns Kornets (*Lucienne Cornet*), nevilšus liek domāt par aizspriedumu pārvarēšanu un mūžīgo kustību uz priekšu — vilki tēloti lēcienā un, lai gan skulptūras varētu būt vairākas tonnas smagas, pārsteidz to vieglums un graciozitāte.

IFLA konference šogad bija pulcējusi apmēram 4000 dalībnieku, kuri piedalījās vairāk nekā 40 profesionālās sesijās un apaļā galda diskusijās. Plaši apmeklēta vienas nedēļas garumā bija arī izstāde, kurā piedāvājumu demonstrēja vairāk nekā 100 ar bibliotēku nozari saistītas kompānijas.

Latviju pārstāvēja salīdzinoši liela profesionāļu grupa: Ventspils domes izpilddirektora vietnieks Aldis Ābele, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas lektore Baiba Mūze, LR Saeimas Informācijas departamenta vadītāja Anita Dūdiņa, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bibliogrāfijas institūta direktore Anita Goldberga, valsts aģentūras “Kultūras informācijas sistēmas” direktora vietniece Sandra Ozoliņa, Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore Baiba Tormane, LNB direktors Andris Vilks un šī raksta autore, LNB Bērnu literatūras centra vadītāja, Latvijas Bibliotekāru biedrības priekšsēdētāja Silvija Tretjakova.

Kongresa obligātajā sadaļā, kā allaž, tika lemti organizatoriski jautājumi, piemēram, apspriesti jaunie statūti, kas piedāvā vieglāk pārredzamas organizācijas struktūras izveidi un iekšējās subordinācijas vienkāršošanu, organizācijas finanses, kas tika vērtētas kā labas, pateicoties biedru naudu iemaksu pieaugumam par 1,9%, un nākošie kongresi, kuri plānoti 2009.gadā Milānā (Itālija), 2010.gadā — Brisbenā (Austrālija), 2011.gadā — Sanhuanā (Puertoriko). Profesionālo izaugsmi veicināja sesijas un tematiskās diskusijas par aktuālākajiem bibliotēku jomas jautājumiem.

Dienas kārtībā — bibliotēkas

IFLA prezidentes Klaudijas Luksas (*Claudia Lux*) ierosinātā tēma “Dienas kārtībā — bibliotēkas” piesaistīja ar vēlēšanos redzēt vairāk dedzības katrā bibliotekāra attieksmē pret savu profesiju. Informācijas sabiedrības darba grupas diskusijā viņa uzsvēra nepieciešamību rūpīgāk izstrādāt publiskos ziņojumus, ko katrā bibliotēka par sevi sniedz, jo saistošs informatīvais materiāls nodrošinās tai draugu un partneru atbalstu. Prezidente aicināja bibliotekārus kļūt emocionālākiem un vairāk izrādīt mīlestības pilnu attieksmi pret darbu, būt uzstājīgākiem un kaismīgākiem. Aizstāvot bibliotēku intereses, bibliotekāri nedrīkst izrādīt negatīvu attieksmi, tieši otrādi — viņiem jāuzsver panākumi un jābūt pozitīvi orientētiem.

Diskusijas gaitā IFLA vadošais konsultants stratēģijas jautājumos Stjuarts Hamiltons (*Stuart Hamilton*) iepazīstināja ar lielās bibliotekāru organizācijas stratēģiju, kas minēta Informācijas sabiedrības pasaules samitā (*World Summit on the Information Society, WSIS*) un Interneta vadības forumā (*Internet Governance Forum*). Tajā norādīts, ka bibliotekāriem nepieciešams pastiprināti ietekmēt politiskus, uzsverot bibliotēku vadošo lo-

Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore Baiba Tormane (no kreisās), Vērmontas Universitātes (ASV) Bibliotēku un informācijas tehnoloģiju dekāne Māra Saule un LNB Bibliogrāfijas institūta direktore Anita Goldberga pie Kvebekas konferenču centra L.Korneta veidotajiem vilkiem

L.Korneta veidotie vilki

IFLA prezidente Klaudija Luksa (no kreisās) un Latvijas Bibliotekāru biedrības prezidente Silvija Tretjakova

Kvebekas ainava

mu sabiedrībā. Lai to panāktu, jāpiedalās sanāksmēs, kurās pulcējas cilvēki, kam pieder reālā vara. Bibliotēku lobēšana ir ietekmīgākais paņēmieni, lai attīstītu informācijpratību un iesaistītu cilvēkus informācijas sabiedrībā.

Daudzkultūru bibliotēku manifesti

IFLA Daudzkultūru bibliotēku manifesti (*The IFLA Multicultural Library Manifesto*) ir saņēmis atzinību Amerikas Bibliotēku asociācijas (*The American Library Association, ALA*) konferencē 2008.gadā. Tas nodēvēts par veiksmīgāko starptautisko inovāciju bibliotēku nozarē. Ar manifesta tekstu vairākās valodās var iepazīties IFLA tīmekļa vietnē [www.ifla.org sadaļa "Activities&Services"](http://www.ifla.org/sadaļa/Activities&Services) → "Library Services to Multicultural Populations" → "Publications" (<http://www.ifla.org/VII/s32/MulticulturalLibraryManifesto.htm>).

Manifestā uzsvērts, ka daudzkultūru sabiedrībā jākoncentrējas uz svarīgākajiem uzdevumiem, kas skar informāciju, izglītību un kultūras veidošanos:

- paplašināt informācijas pieejamību par kultūru daudzveidības pozitīvajiem aspektiem un kultūrdialoga veicināšanu;
- veicināt valodu daudzveidību un cieņu pret dzimto valodu;
- atbalstīt vairāku valodu harmonisku līdzsāpāvēšanu, ietverot šajā procesā vairāku svešvalodu apguvi kopš mazotnes;
- aizsargāt valodas un kultūras mantojumu un atbalstīt pašizpaušmi, nodrošinot informācijas izplatību dažādās valodās;
- atbalstīt mutvārdu tradīcijas un nemateriālās kultūras saglabāšanos;
- atbalstīt visu kultūru pārstāvju harmonisku daļību sabiedrības dzīvē;
- sekmēt informācijpratību un veicināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju apguvi;
- paplašināt valodu daudzveidības iespējas kiberīdē;
- atbalstīt kibervides pieejamību;
- nodrošināt zināšanu un pieredzes apmaiņu kultūras plurālisma apstākļos.

IFLA valde pieņēmusi manifestu 2006.gada augustā, savukārt UNESCO programma "Informācija — visiem" 2008.gada aprīlī rekomendējusi to izskatīšanai UNESCO 35.ģenerālkonferencē.

IFLA Publisko bibliotēku sekcijā

Publisko bibliotēku sekcija informēja, ka tapis jauns profesionālais ziņojums "Publiskās bibliotēkas, arhīvi un muzeji: sadarbības virzieni, 2008" (*Libraries, archives and museums: trends in collaboration and cooperation, 2008*). Pārskatā analizēta publisko bibliotēku, muzeju un/vai arhīvu organizāciju sadarbība pasaules, kontinentu, nacionālajā un reģionālajā līmenī. Izcelti trīs integrācijas veidi: minimālā, nacionālā un pilnā integrācija. Projekti tiek īstenoti kopēju izstāžu, sabiedrisko programmu, datubāzu veidošanā un kooperatīvā izmantošanā. Dokumentā sniegta sadarbības piemēru analīze, iz-

strādātas vadlīnijas sekmīgai sadarbībai, noteiktas priekšrocības un riski, pievienots avotu saraksts.

Pasākumā "Lasītprasme un lasīšana: publisko bibliotēku palīdzība" viens no aizkustinošākajiem bija Starptautiskās bērnu un jauniešu grāmatu valdes (*International Board on Books for Young People, IBBY*) pārstāves Patrīcijas Aldanas (*Patricia Aldana*) stāsts. Pēc katastrofām, piemēram, cunami Austrumāzijā, brīvprātīgie lasījuši priekšā grāmatas cilvēkiem, kuriem vairs nekā nebija. Viņi lasījuši grāmatas visur, kur vien varējuši. Katru vakaru nākuši aizvien vairāk un vairāk cilvēku. Emocijas, kas raisījušās gan pieaugušajiem, gan bērniem lasījumu laikā, palīdzējušas cietušajiem pārdzīvot notikušo.

Senegālā bijušas problēmas ar izglītības sistēmas budžetu. Skolu klasēs mācījušies no 60 līdz 90 bērnu, skolotāji nav spējuši palīdzēt atpalikušajiem. Brīvprātīgie savākuši atpalcēju grupu, nolikuši kaudzes ar mācību grāmatām uz zemes un ļāvuši tās bērniem kārtīgi izpētīt, aplūkot ilustrācijas, pārrunāt dzimtajā valodā. Pēc tam kāds no brīvprātīgajiem lasījis priekšā grāmatas nodaļu franču valodā. Jau pēc dažām šādām nodarbībām skolēni kļuvuši pārliecinātāki un uzsākuši runāt franču valodā. Skolotāji bijuši pārsteigti par bērnu panākumiem un attieksmes maiņu pret mācībām.

20% Austrālijas iedzīvotāju ir zems izglītības līmenis. Taču tad, kad kāds lektors no Kanādas rādīja prezentācijas slaidu, kurā bija redzams, ka 30% iedzīvotāju no Saskačevanas provinces Kanādā arī ir pieskaitāmi šai pašai kategorijai, zālē valdīja neizpratnes pilna atmosfēra.

Kad sesijas beigās vairākiem informācijas un bibliotēkzinātnes studentiem lūdzta izteikt savu viedokli par dzirdēto, viņi atbildēja, ka šī tikšanās viņus ļoti iedvesmojusi un ļāvusi saprast, ka jebkādos apstākļos bibliotekāra darbā svarīgi ir nezaudēt entuziasmu.

Globālā partnerība zinātnisko resursu apmaiņai tiešsaistes režīmā

IFLA Zinātnisko un tehnisko bibliotēku sekcija akcentēja globālās partnerības iespējas tiešsaistes režīmā. "Dzīvības enciklopēdijas" ietvaros sāka bezprecedenta pasaules iniciatīva — dokumentēt vairāk nekā 2 miljonus dzīvnieku, augu un citu zināmu dzīvības formu, lai izveidotu Bioloģiskās daudzveidības mantojuma bibliotēku (*Biodiversity Heritage Library, BHL*). Tas ir digitāls projekts, ko ASV un Lielbritānijā īsteno 10 vadošo dabaszinātņu muzeju bibliotēkas kopā ar citām zinātniskām organizācijām, lai krājumos esošo informāciju ievadītu globālā aprīdē.

ASV Enerģētikas ministrijas Zinātniski tehniskās informācijas nodaļas direktors Valters Varniks (*Walter Warnick*) no Vašingtonas piedāvāja portāla *WorldWideScience.org* apskatu. Projekts nodrošina piekļuvi zinātniskajai informācijai, kas citādi nav pieejama. Virzībā uz globālo zinātniskās informācijas apmaiņu, kas nav iespējama tādās meklētājsistēmās kā *Google* un *Yahoo*, projekts tika izstrādāts, pateicoties vairāk nekā 50 iestādēm no vairāk nekā 50 valstīm. Portāls pa-

ver iespēju katram, kam pieejams internets, meklēt informāciju samērā vienkāršā veidā daudzu valstu nacionālās zinātniskās datubāzēs un portālos.

Tekvinas pašvaldības bibliotēkas (*eThekwini Municipal Library*, Durbanā, Dienvidāfrika) vecākā sistēmbibliotekāre Elizabete Greilinga (*Elisabeth Greyling*) demonstrēja informācijas meklēšanas ceļu, kāds pieejams nelielā lauku apdzīvotā vietā, izmantojot priekšrocības, ko dod globālā informācijas sabiedrība. Elektroniskajos kioskos pieejamas izglītojošas programmas, spēles un attēli no Vikipēdijas. Izglītojoši un medicīniski materiāli tiek atjaunoti, izmantojot satelītsarus. Mazās bibliotēkas, kas dažkārt izvietotas mēbeļu pārvadāšanai domātos furgonos, papildina portālu ar informāciju. Tās kalpo informācijas plaisas novēršanai.

Savukārt Dons Makmilans (*Don MacMillan*) no Kalgari Universitātes bibliotēkas Kanādā demonstrēja paņēmienus, kā izmantot zinātnisko informāciju, lai palīdzētu jaunāko kursu studentiem apgūt informācijas meklēšanu. Tie bija atklāsmes pilni mirkļi, kas iedrošināja iepazīt katra resursa vissarežģītākos aspektus, izpētes priekus un izaicinošus momentus, lai iegūtu maksimāli efektīvu labumu no informācijpratības apmācībām pieredzējuša profesionāla pasniedzēja vadībā.

Logotipu konkursa "Globālā informācijpratība" uzvarētājs

UNESCO ģenerāldirektora vietnieks komunikāciju un informācijas jautājumos Abduls Vahīds Khans (*Abdul Waheed Khan*) paziņoja logotipu konkursa "Globālā informācijpratība" uzvarētāju.

Starptautisko konkursu finansēja IFLA un UNESCO. Tā galvenais uzdevums bija izraudzīties logotipu, kas kļūtu par starptautisku informācijpratības simbolu, ko abas organizācijas traktē kā prasmi atzīt informācijas nepieciešamību un iespējas efektīvi un ētiski atrast, novērtēt, izmantot un izplatīt informāciju. Daudzu valdību vadītāji informācijpratību atzinuši par vienu no svarīgākajām 21.gadsimta dzīves kvalitātēm.

Konkursa žūrijas komisija saņēma ap 200 dizaina skices no 139 cilvēkiem, kas pārstāvēja 36 valstis. Konkursā uzvarēja kubieša Edgara Luija Peresa (*Edgar Luy Perez*) veidotais logotipa dizains. E.L.Peress saņēma

UNESCO grantu 3000 ASV dolāru apjomā. Jaunais dizaineris, kas tikko beidzis Havannas dizaina institūtu, atzina, ka uzvara konkursā bijis negaidīts, bet ļoti priecīgs notikums. Viņa veidotajā logotipā apvienoti divi zināmi simboli: atvērtas lappuses grāmatā, kas vēsta par zināšanu apguvi, redzesloka paplašināšanu un stilizēts "i" burta punkts (tikpat labi uztverams kā cilvēka galva virs atvērtas grāmatas vai datora ekrāna). Jaunais logotips liek domāt par cilvēka iespējām meklēt un atrast informāciju gan tradicionālā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas.

Informācijpratības sekcija izstrādās vadlīnijas jaunā logotipa starptautiskai izmantošanai. Tas tiks ieviests IFLA Informācijpratības sekcijas tīmekļa vietnē www.infolitglobal.info. Jau apstiprināta un IFLA tīmekļa vietnē (<http://www.ifla.org/VII/s42/publ/IL-Guidelines2006.pdf>) publicēta logotipa individuālās un institucionālās izmantošanas kārtība. Informācija rodama arī programmas "Informācija visiem" sadaļā UNESCO tīmekļa vietnē: http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=2001.html.

Bila un Melindas Geitsu fonda balva "Par piekļuvi zināšanām"

Prēmija "Par piekļuvi zināšanām" ("Access to Learning Award") bibliotēkai vai citai informācijas iestādei ārpus ASV, kas veiksmīgi garantē un veicina zināšanu pieejamību ar bezmaksas piekļuvi datoriem un internetam, tiek piešķirta katru gadu un tās apjoms ir 1 miljons ASV dolāru.

Iepriekšējo gadu laureāti: bezpeļņas organizācija "Lauku attīstība un izglītība" (*Shidhulai Swanirvar Sangstha*) Bangladešā; Ķīnas *Evergreen* lauku bibliotēku pakalpojumu centrs (*China Evergreen Rural Library Service Ceter*); publiskās bibliotēkas Ārhusā (*Aarhus*) Dānijā; publisko bibliotēku piekļuves punktu projekts *Smart Cape* (*Smart Cape Access Project*) Keiptaunā (Dienvidāfrika); bibliotēku tīkls *BiblioRed* Bogotā (Kolumbija); bibliotēkas projekts (*Proyecto Bibliotecas*) Gvatemalā; Argentīnas Nacionālā kongresa bibliotēka (*Biblioteca del Congreso de la Nacion of Argentina*) un Helsinku pilsētas bibliotēka Somijā.

Šogad prēmijas laureāte ir Meksikas štata *Veracruz* programma *Vasconcelos*, kas godalgota par inovatīvu darbību iedzīvotāju bezmaksas nodrošināšanā ar informāciju, izmantojot datorus, internetu un apmācības. Organizācija tika apbalvota par šo pakalpojumu sniegšanu vietējiem iedzīvotājiem apdzīvotās lauku teritorijās un komūnās īpaši šim nolūkam aprīkotās kravas mašīnās. Kompānija *Microsoft* nodrošinās prēmijas laureātus ar apmācību programmu savas produkcijas izmantošanā.

No 2005.gada kravas mašīnu parks, aprīkots ar datoriem un satelītpieslēgumu internetam, kopā ar pieredzējušiem pasniedzējiem nodrošinājis apmācības vairāk nekā 200 pašvaldībās aptuveni 120 000 nabadzīgākajiem Meksikas iedzīvotājiem, kuru dzīves apstākļi un izglītības līmenis ir daudz zemāks nekā vidēji Meksikā. Kursu programma tikusi pielāgota katra konkrētā reģiona vajadzībām, bet kopumā tā ietvēra datora lietošanas pamatprasmju apguvi un speciālu izglīto-

Logo "Globālā informācijpratība"

- DATORIZACIJA, DIGITALIZACIJA, INTERNETIZACIJA - CIVĒKI, NOTIKUMI, PROBLĒMAS

CEŠI, SEMINĀRI, SANĀKŠANĀS, KONFERENCES, BĒRNI UN JAUNIEŠI BIBLIOTĒKĀ

DAŽĀDA INFORMĀCIJA - VECĀ UN JAUNĀ GRĀMŅIENĒCĪBA - IZMĒRĒ, PAGĀJĪTA UN APTURĒS

**Gabrielas Roi bibliotēka
Kvebekā**

jošu kursu veselības aizsardzībā, kultūras mantojuma saglabāšanā, tautas mākslā un dejās.

Bibliotēku apmeklējums

IFLA ģenerālkonferenču neatņemama sastāvdaļa ir bibliotēku apmeklējumi. No plašā piedāvājuma izraudzījos Kvebekas galveno publisko bibliotēku, kas nosaukta rakstnieces Gabrielas Roi vārdā (*Gabrielle-Roy library*).

Bibliotēka esošajās telpās atrodas jau 25 gadus. Mums, kas neesam daudz lutināti ar monumentālām celtnēm bibliotēku vajadzībām, viss šķita vēl samērā pieņemams, taču Kvebekas pilsēta jau ir pasūtījusi bibliotēkas attīstības projektu, un tuvākajos gados bibliotēka tiks būtiski rekonstruēta, izmantojot privātās partnerības finansējuma modeli. Zem bibliotēkas paredzēta plaša autostāvvietā, daudz uzmanības tiks veltīts mākslai: teātrim, mūzikai, filmu izrādēm, kultūras performancēm, izstāžu centram, mākslinieku studijai, īpašas mākslas darbu kolekcijas veidošanai. Bērnu nodaļu paredzēts paplašināt līdz 1700 kvadrātmetru lielumam, paredzot īpašas telpas grupu darbam, brīvā laika aktivitātēm.

34,2% iedzīvotāju izmanto šo bibliotēku, apmeklējumu skaits gada laikā ir 2,6 miljoni. Starpbibliotēku abonementa sistēma piedāvā 25 filiālbibliotēku krājumus. 95% krājuma vienību ir franču valodā, tiek piedāvāta literatūra un informācija arī spāņu un angļu valodā.

Neparasta šajā bibliotēkā bija daudz — gleznu galerija ar plašu bibliotēkas īpašumā esošu kolekciju, kur iedzīvotājiem iespējams iznomāt gleznas uz diviem mēnešiem. Multimediju departaments ar pakalpojumu mākslas un dokumentālo filmu iznomāšanā. Uzziņu sektors, kas strādā katru dienu no 8.30 līdz 21.00, piedāvājot plašu novada informāciju un 3 līmeņu valdības (municipalitātes, reģiona, provinces) informāciju.

Dažādas atbildības līgumi saista bibliotēku ar vietējo universitāti, skolām. Iedzīvotājiem ir nodrošināta piekļuve datubāzēm no mājām. Cilvēki ar īpašām vajadzībām, piemēram, redzes traucējumiem, ir nodrošināti ar aprīkojumu teksta pielāgošanai viņu vajadzībām.

Īpaša datorzāle iekārtota pašmācībai, kur izmantojot programmas, iespējams apgūt datorprasmes pamatus, attīstīt iemaņas.

Bērnu nodaļā tradicionāli notiek lasīšanas veicināšanas kampaņas vismazākajiem lasītājiem un viņu vecākiem. Īpaša programma — agrā lasītācīšana — tiek papildināta ar dāvināšanas prieku. Bērni saņem mugur-

Kanādiešu rakstniece Gabriela Roi, kuras vārdā nosaukta bibliotēka

somiņu ar grāmatām, vecāki — ieteikumu krājumu lasīšanas veicināšanā. Kopā ar kādu no bankām tiek organizētas sacensības grāmatu lasīšanā un vērtēšanā (līdzīgi kultūras programmai "Bērnu žūrija" Latvijā). Pēc 5 grāmatu izlasīšanas bērns saņem balonu un dažādas niecīņus, pēc 10 grāmatu izlasīšanas — krekliņu. Šī programma paredzēta bērniem līdz 12 gadu vecumam. Izglītojoši pasākumi notiek speciālistiem, kuri strādā ar bērniem, — tie ir ļoti pieprasīti un plaši apmeklēti. Programma "Lasi un palīdzi lasīt!" adresēta skolas vecuma bērniem un sagatavo bērnus lasīšanas popularizēšanai savu vienaudžu vidū. Kampaņa ilgst 8 nedēļas.

Skaisti iekārtota, īsta teātra zāle miniatūrā bija paredzēta mazajiem lasītājiem bibliotēkas piedāvājuma noslēgumā.

Mans lielais Kanādas piedāvājums noslēdzās ar Orleānas salas apmeklējumu, kas atrodas dažus kilometrus no Kvebekas. Braucot cauri kļavu birzīm, kur gids ik pa laikam norādīja uz kādu šķūnīti un lepni teica, lai pievērsam uzmanību sirupa ražotnei, bija jādodomā par šo zemi, ko daudzi sauc par jaunatklāto, apsolīto. Piecpadsmit gadus salā dzīvojošais viesmīlīgais beļģis, kas uzņēma mūs savā saimniecībā, deva nogaršot dažādus ievārijumus, ābolu vīnu un vismaz desmit veidu sinepes, bija īsts simbols Kanādas iedzīvotāju dzīves modelim — strādāt, īstenot savas ieceres un būt apmierinātam un priecīgam par dzīvi.

